

ಖೆಡ್ಡಾ ವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್

ಆಗೀಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ 'ಖೆಡ್ಡಾ' ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ಆಸಕ್ತರು ಅದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದು ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರುಗಳ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ.

ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ 'ಖೆಡ್ಡಾ' ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅತ್ಯಂತ ರೋಮಾಂಚನವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ ಮನರಂಜನೆ ಕೂಡ. ಕಬಿನಿ ನದಿಯ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ 'ಖೆಡ್ಡಾ' ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆವರಣವೊಂದನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಆನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿ, ಅವು ನದಿಪಕ್ಕದ ಖೆಡ್ಡಾ ಆವರಣ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೋಚಕ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಜನ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಎತ್ತರದ ವೇದಿಕೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ಬೋನುಗಳು ಹಾಗೂ ಆವರಣ ಸಜ್ಜಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ತಯಾರಿಯ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ಖೆಡ್ಡಾ' ವಿಭಾಗ ಶುರು ಮಾಡಿದವರೂ ಮೈಸೂರು ಅರಸರೇ.

ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ 'ಖೆಡ್ಡಾ' ಬೋನಿನ ಸುತ್ತ ಕಂದಕವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತಮಟೆ ಸದ್ದು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಚೀರಾಟ, ಸುತ್ತಲೂ ಜನರ ಉಪಸ್ಥಿತಿ - ಇದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಆನೆಗಳು ಆವರಣದೊಳಗಿನ ಬೋನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ದಪ್ಪ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ದಪ್ಪದಾದ ಹಗ್ಗದ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಆನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕಾಡೊಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಅನುಭವಿ ಆನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು, ಆನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಅರಿವು ಇರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ನೆರವಿನಿಂದ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವುಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನುರಿತ ಆನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಭವಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ಆನೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ತಿಂಗಳು ಪಳಗಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಆ ಆನೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

